

BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU

RİSK BÜLTENİ

Risk Yönetimi Dairesi

EKİM
2011

| 12

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

RİSK BÜLTENİ
(Ekim 2011)

Bilgi ve Önerileriniz İçin:

Risk Yönetimi Dairesi

E-posta: risk@bddk.org.tr

Tel: (212) 337 73 10

Faks: (212) 337 71 66

BU BÜLTEN KAMUOYUNU BİLGİLENDİRME AMACIYLA HAZIRLANMIŞTIR. BÜLTENDE YER ALAN BİLGİLERE DAYANARAK ALINACAK KARARLARIN SONUÇLARINDAN BDDK SORUMLU TUTULAMAZ. BÜLTENDEN KAYNAK GÖSTERİLMEK SURETİYLE ALINTI YAPILABİLİR.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
ATATÜRK BULVARI NO: 191 06680 KAVAKLIDERE ANKARA-TÜRKİYE

İLETİŞİM BİLGİLERİ: RİSK YÖNETİMİ DAİRESİ
TEL: (212) 337 73 10, FAKS: (212) 337 71 66
www.bddk.org.tr E-posta: risk@bddk.org.tr

BU YAYIN TÜM İÇERİĞİ İLE BDDK İNTERNET SAYFASINDA YER ALMAKTADIR.

BDDK AROKS DOKÜMAN MERKEZİNDE 110 ADET BASILMIŞTIR.

BASIM TARİHİ: EKİM 2011

İÇİNDEKİLER

I. DENETİM OTORİTELERİ VE DÜZENLEMELER.....	1
A. AB: Sermaye Gereksinimi Düzenleme Önerileri.....	1
B. EBA: 2011 Yılı AB Genelinde Yapılan Stres Testi Sonuçları	4
C. EBA: İşsel Yönetişim Rehberi	5
D. ESMA: Kredi Derecelendirme Kuruluşları.....	5
E. EBA: Bankaların Ücretlendirme Uygulamalarına İlişkin Data Toplamaya Yönelik Taslak Rehberler.	6
F. FED: Kredi Skorlarının Açıklanması Hakkında Dodd-Frank Düzenlemesi Kapsamında Oluşturulan Kurallar.....	7
G. FED: Kredi Derecelendirmeleri Hakkında Kongreye Sunulan Rapor	8
H. OCC: Karşı Taraf Kredi Riski Rehberi.....	9
II. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ÇALIŞMALARI	10
A. BIS.....	10
1. Global Sistemik Öne Sahip Bankalar	10
2. Operasyonel Risk.....	11
3. İki Taraflı İşlemlerde Karşı Taraf Kredi Riski İçin Sermaye Gereği.....	11
4. Basel Komite Toplantısı.....	12
B. FSB.....	13
1. Finansal İstikrar Kurulu Toplantısı.....	13
2. Mevduat Sigorta Sistemine İlişkin Çalışma.....	14
3. Sistemik Öne Sahip Finansal Kuruluşların Tanımlanmasına İlişkin Önlemlerle İlgili Tavsiye Belgeleri	14
4. Gölge Bankacılık Üzerine Çalışmalar	15
C. IASB	16
1. KOBİ Uluslararası Muhasebe Standartları	16
2. IFRS 10 ve IFRS 11	17
3. IASB Konsolidasyon Gereklilikleri.....	17
D. JOINT FORUM.....	18
E. ISDA.....	19
III. DİĞER	20
A. MAKALE/RAPOR	20
IMF.....	20
BIS.....	21
DÜNYA BANKASI	23
ISDA.....	25

KISALTMALAR

- BCBS** : Basel Bankacılık Denetim Komitesi - Basel Committee on Banking Supervision
- BIS** : Uluslararası Ödemeler Bankası - Bank for International Settlements
- CRA** : Kredi Derecelendirme Kuruluşu-Credit Rating Agency
- CRD** : Sermaye Yeterliliği Direktifi (2006/48-49) - Capital Requirements Directive
- EBA** : Avrupa Bankacılık Otoritesi-European Banking Authority (eski CEBS)
- ESMA** : Avrupa Birliği Sermaye Piyasaları Otoritesi
European Securities and Markets Authority (eski CESR)
- FASB** : Finansal Muhasebe Standartları Kurulu
Financial Accounting Standards Board
- FED** : Federal Reserve - ABD Merkez Bankası
- IAIS** : Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği
International Association of Insurance Supervisors
- IASB** : Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu -International Accounting Standards Board
- IOSCO** : Uluslararası Sermaye Piyasası Kurumları Teşkilatı
International Organization of Securities Commissions
- IMF** : Uluslararası Para Fonu - International Monetary Fund
- IFRS** : Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
International Financial Reporting Standards
- ISDA** : Uluslararası Swap ve Türev Ürünler Birliği
International Swaps and Derivatives Association
- FSB** : Finansal İstikrar Kurulu-Financial Stability Board (Eski adıyla FSF)

I. DENETİM OTORİTELERİ VE DÜZENLEMELER

A. AB: Sermaye Gereksinimi Düzenleme Önerileri

Avrupa Birliği Komisyonu (Komisyon) tarafından bankacılık sektörü düzenlemelerini güçlendirmek amacıyla bir mevzuat paketi önerilmiştir (20 Temmuz 2011). Söz konusu düzenleme paketi CRD-48 ve CRD-49 Direktiflerinin yerine geçmekte ve bu düzenlemelerin çerçevesini de genişletmektedir. Önerilen mevzuat paketi mevduat toplama faaliyetlerine erişimi, bankalar ve aracı kurumların ihtiyatlı denetimini, finansal holding şirketleri içerisinde yer alan bankalar, aracı kurumlar ve sigorta şirketlerinin ilave denetimini konu alan 2002/87/EC Direktifini değiştirmeyi düzenleyen bir direktif ve bankalar ve aracı kurumların faaliyetlerini, sermaye yükümlülüğü hesaplamalarını düzenleyen buna bağlı bir yönetmelikten (Regulation) oluşmaktadır. Söz konusu mevzuat paketi üç somut amacı taşımaktadır:

1. Mevzuat paketi, bankaların gerçekleşmesi muhtemel şoklara karşı daha dirençli hale gelmesi için daha fazla ve nitelikli sermaye tutmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda, Komisyon tarafından sermaye konusunda G-20 zirvesinde uzlaşılan uluslararası standartların (Basel III metni) hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.
2. Ayrıca Komisyon denetçilere bankaların daha yakından denetlenmesi ve risklerle karşılaşıldığında yaptırımlar uygulayarak aksiyon alınmasını sağlayacak yeni yetkiler atayarak yeni bir yönetim çerçevesi oluşturmayı hedeflemektedir.
3. Komisyon şeffaflığın ve etkinliğin geliştirilmesi için, bu konudaki mevcut tüm düzenlemeleri bir araya getirerek bankacılık mevzuatı için tek kural kitabı (single rule book) oluşturmayı planlamaktadır.

Sistemik riskin önemli ölçüde azaltılacağını gösteren bir etki analizi ile beraber sunulan Komisyon'un teklif paketi, Direktif ve Yönetmelik olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

1. Yönetmelik, bankalar ve aracı kurumlara detaylı ve ihtiyatlı yükümlülükler getirmekte ve aşağıda yer alan hususları içermektedir:
 - Sermaye: Düzenleme önerisi bankaların özkaynaklarının miktarını ve niteliğini arttırmaktadır. Ayrıca, yasal sermayeyi belirlemek amacıyla sermayeden indirilen değerleri uyumlaştırmaktadır.

- **Likidite:** Finansal kuruluşların likidite riskine karşı kısa vadeli direncini geliştirmek amacıyla, Likidite Karşılama Oranı (Liquidity Coverage Ratio) ihdas edilmiştir. Bu oranın hesaplanmasında kullanılacak olan nihai bileşimin ne olacağı ve kalibrasyonu 2015 yılında gerçekleştirilecek olan gözlem ve izleme periyodu sonrasında belirlenecektir.
 - **Kaldıraç Oranı:** Komisyon, banka ve aracı kurumların bilançoları üzerinden oluşturulan kaldıraç sınırlamak için, kaldıraç rasyosunun denetim otoritesinin gözden geçirmesine tabi olmasını önermektedir. Kaldıraç oranının etkileri, söz konusu oran 1 Ocak 2018 tarihinde bağlayıcı bir yükümlülük haline gelinceye kadar yakından takip edilecektir.
 - **Karşı Taraf Kredi Riski:** Komisyonun tezgahüstü türev işlemlere ilişkin politikasına uyumlu olarak, tezgah üstü türev işlemlerin merkezi karşı taraflarla yapılmasını teşvik etmek amacıyla değişiklik önerileri sunulmuştur.
 - **Tek Kural Kitabı:** Finansal kriz ülke düzenlemelerinin birbirinden uzaklaşmış olmasının tehlikesini gözler önüne sermiştir. Bu açıdan, tek bir piyasanın tek bir kural kitabı olmalıdır. Bu prensip dikkate alınarak hazırlanan bu Yönetmelik diğer ülkelerce ülke mevzuatına çevrilmeden doğrudan uygulanabilecektir. Bu açıdan ülke mevzuatlarının birbirinden uzaklaşmasına neden olan bir kaynak azaltılmıştır. Yönetmelik tek bir sermaye düzenlemesi kuralları olarak ortaya çıkmaktadır.
2. Direktif ise üye ülkeler tarafından, ülke şartlarına bağlı olarak kendi düzenlemelerine çevrilmesi gereken ve mevcut sermaye gereksinimi direktiflerinde (CRD) düzenlenen bankacılık faaliyetlerine başlama ve sürdürme, kurulum ve hizmet sağlamada serbest olunan şartlar, denetim otoriteleri ve ihtiyatlı denetime ilişkin prensipler gibi hususları içermektedir. Bu direktifte yeni olarak gelen uygulamalar aşağıdadır:
- **Yönetişimin Geliştirilmesi:** Direktif, kurumsal yönetim ve süreçlerine ilişkin yükümlülükleri güçlendirmekte ve yönetim kurulunun risk gözetimindeki etkinliğini arttırmayı, risk yönetim fonksiyonunun statüsünü geliştirmeyi ve risk yönetiminin denetçiler tarafından etkin bir şekilde izlenmesini amaçlayan yeni kurallar getirmektedir.
 - **Yaptırımlar:** Direktif, bankalar Avrupa Birliği yükümlülüklerini ihlal ettiğinde denetçilerin gerçekten caydırıcı, aynı zamanda etkili ve orantılı yaptırımlar uygulamasını sağlamaktadır (örneğin, bir bankanın yıllık cirosunun %10'una kadar idari ceza uygulanması veya bankanın yöneticilerine geçici yasaklar konması).

- Sermaye Tamponları: Direktif ile, asgari sermaye gereksinimine ilaveten iki tür sermaye tamponu oluşturulmuştur. *Sermaye koruma tamponu* AB’de yer alan tüm ülkelere aynı uygulanacaktır. *Döngüsel sermaye tamponu* ise ülkelere belirlenecektir.
- Denetimin Geliştirilmesi: Direktif denetim rejimini geliştirmeyi önermektedir. Bu kapsamda, her bir banka için risk değerlendirmesi yapılarak yıllık olarak bir denetim planının oluşturulması, yerinde denetimin daha fazla ve daha sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesi, daha fazla standart ve geleceğe yönelik risk değerlendirmeleri gereklilik haline getirilmektedir.

Ayrıca, söz konusu düzenleme paketi önerisiyle bankaların kredi derecelendirme kuruluşlarına olan bağımlılıkları;

- a. Bankaların tüm yatırım kararlarını derecelendirme notlarının kullanımının yanısıra kendi içsel görüşüne de dayandırması ve
- b. Bir portföyde önemli sayıda kredi riskine maruz olan bankaların, sermaye gereksinimi hesaplamalarında dışsal derecelere dayanmak yerine bu portföy için içsel dereceleri kullanması yoluyla

azaltılmaya çalışılmaktadır.

Kaynak: Proposal For A Directive of The European Parliament And The Council

Link: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0453:FIN:EN:PDF>

Kaynak: Proposal For A Regulation of The European Parliament And of The Council on Prudential Requirements For Credit Institutions And Investment Firms PART I

Link:

http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/regcapital/CRD4_reform/20110720_regulation_proposal_part1_en.pdf

Kaynak: Proposal For A Regulation of The European Parliament And of The Council on Prudential Requirements For Credit Institutions And Investment Firms PART II

Link:

http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/regcapital/CRD4_reform/20110720_regulation_proposal_part2_en.pdf

Kaynak: Proposal For A Regulation of The European Parliament And of The Council on Prudential Requirements For Credit Institutions And Investment Firms PART III

Link:

http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/regcapital/CRD4_reform/20110720_regulation_proposal_part3_en.pdf

B. EBA: 2011 Yılı AB Genelinde Yapılan Stres Testi Sonuçları

Avrupa Bankacılık Otoritesince (European Banking Authority, EBA) Avrupa Birliği kapsamında 21 ülkedeki 90 bankayı kapsayan stres testi çalışması açıklanmıştır (15 Temmuz 2011).

Stres testi çalışmasının amacı, kötü fakat gerçekleşmesi muhtemel senaryolara karşı katılan bankaların direncini değerlendirmektir. 2010 yılsonu verileri üzerinden yapılan ancak, 2011 yılının ilk dört ayındaki sermaye artışlarının da dikkate alınabildiği çalışma öncesinde bankaların sermaye artırması teşvik edilmiştir. Söz konusu çalışma sonuçlarına göre;

- 2010 yılsonu itibarıyla, iki yıllık dönem dikkate alındığında 20 bankanın ana sermaye oranı (Core Tier 1 Ratio) %5'in altında kalarak, toplamda 26,8 milyar EUR'luk sermaye açığı ortaya çıkmaktadır.
- Ocak ve Nisan 2011 ayları arasında toplam 50 milyar EUR tutarında bir sermaye artırımı gerçekleşmiştir.
- Nisan 2011'e kadar yapılan sermaye artışları dikkate alındığında ise, yine iki yıllık dönem sonunda; 8 bankanın ana sermaye oranı %5'in altında kalarak 2,5 milyar EUR'luk bir sermaye açığı olabileceği görülmektedir. 16 bankanın ana sermaye yeterlilik oranı ise, %5 ve %6 oranları arasında seyretmektedir.

EBA, bu sonuçlara dayanarak denetim otoritelerine ilk resmi tavsiyesini yayımlayarak; yerel denetim otoritelerine %5'lik ana sermaye oranı sınırının altında kalan bankalara acilen sermaye açıklarını kapatmalarını zorunlu tutmaları önerilmiştir. Ayrıca, %5'in üzerinde fakat sınıra yakın seyreden ve stres ortamındaki merkezi hükümetlerden alacağı bulunan bankaların da sermaye durumlarını kuvvetlendirme yönünde adımlar atmalarının sağlanması tavsiyesinde bulunulmuştur. Kâr payı dağıtımı, kaldıracın azaltılması, sermaye artırımı veya düşük kaliteli sermaye enstrümanlarının çekirdek birinci kuşak sermayeye çevrilmesi gibi bir takım önlemler bu kapsamda belirtilmiştir. EBA bu önerilerin uygulanmasını izleyerek Şubat ve Temmuz 2012 aylarında gelişme raporları yayımlayacaktır.

Kaynak: 2011 EU-Wide Stress Test Results

Link: <http://eba.europa.eu/EU-wide-stress-testing/2011/2011-EU-wide-stress-test-results.aspx>

C. EBA: İçsel Yönetişim Rehberi

EBA, içsel yönetim düzenlemelerinin uygulanmasını sağlamlaştırmak ve denetimsel beklentileri geliştirmek amacıyla İçsel Yönetişim Rehberini (GL44) yayımlamıştır (27 Eylül 2011).

CRD-48 direktifinin 22inci maddesi her kredi kuruluşunun iyi tanımlanmış, şeffaf ve görev dağılımının tutarlı olduğu ve maruz kalınan risklerin tanımlama, yönetme, takip ve raporlama süreçlerinin etkin işlediği, iç kontrol mekanizmasının yeterli olduğu açık bir organizasyonel yapıyı içeren sağlam bir yönetim düzenine sahip olmasını gerektirmektedir. 73üncü madde gereği ise, 22inci madde ana ortak ve iştiraklere de konsolide bazda uygulanmalıdır.

2008 yılında CEBS bünyesinde gerçekleştirilen anket sonuçlarına göre, içsel yönetim düzeninin uygulanmasında denetim fonksiyonunun, risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin yönetiminde bir dizi zayıflıklar olduğu ortaya çıkmıştır. Söz konusu anket ve diğer Avrupa ve uluslararası otoritelerce yapılan son çalışmalar dikkate alınmak suretiyle daha önce yayımlanmış olan içsel yönetim rehberinde güncellemeye gidilmiştir. Kurumsal yapının şeffaflığı, denetim fonksiyonunun rolü, görev ve sorumlulukları, IT sistemleri ve iş sürekliliği yönetimi üzerine yeni bölümler eklenmiştir.

Bu rehberle, 2010 Risk Yönetimi Üst Düzey Prensipleri, 2009 Ücretlendirme Politikalarına İlişkin Üst Düzey Prensipler ve ikinci yapısal blok denetim otoritesinin gözden geçirme sürecinin uygulanmasına yönelik yayımlanan 2006 tarihli rehberler geçerliliğini yitirmektedir. EBA yerel otoritelerinin Rehberde yer alan hususlara 31 Mart 2012 tarihine kadar uyumlu hale gelmelerini beklemektedir.

Kaynak: The EBA has Published Today its Guidelines on Internal Governance (GL44)

Link: <http://eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/The-EBA-has-published-today-its-Guidelines-on-Inte.aspx>

D. ESMA: Kredi Derecelendirme Kuruluşları

Avrupa Birliği Sermaye Piyasaları Otoritesi (European Securities and Markets Authority-ESMA) kredi derecelendirme kuruluşları için ileride uygulayacağı yasal teknik standartların ilk grubu

hakkında bir istişare metni yayımlamıştır (19 Eylül 2011). Bu standartlar kredi derecelendirme kuruluşlarının kamuya açıklayacağı bilgiler ve kredi derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemeye uyumun sağlanması hakkındadır.

Metinde istişare edilen konular ise şu şekilde sıralanmaktadır:

- Kredi derecelendirme kuruluşunun sertifikasyonu ve kayıt altına alınması ve finansal istikrar ve piyasaların bütünlüğü açısından sistemik önemin değerlendirilmesi esnasında açıklayacağı bilgiler,
- Bu bilgilerin açıklanacağı format, yöntem ve zaman aralığı,
- Kredi derecelendirme metodolojilerinin yasal düzenlemelere uyumunun değerlendirilmesi,
- ESMA tarafından yapılacak gözetim ve denetim amacıyla düzenli olarak derecelendirme kuruluşlarınca sunulacak bilgilerin format ve içeriği.

Kaynak: ESMA Issues First Drafts of Binding Standards for Credit Rating Agencies

Link:

http://www.esma.europa.eu/index.php?page=contenu_md_detail&from_title=Media centre&id=7834

E. EBA: Bankaların Ücretlendirme Uygulamalarına İlişkin Data Toplamaya Yönelik Taslak Rehberler

EBA tarafından ücretlendirmeye yönelik daha fazla kamuya açıklama yapılmasına ilişkin CRD III'te 1 Ocak 2011'den itibaren hayata geçirilen değişikliğe yönelik olarak CP46 ve CP47 sayılı ücretlendirmeye yönelik data toplanması hakkında ilave iki istişare rehber taslağı yayımlanmıştır (28 Temmuz 2011).

Bilindiği üzere CRD'nin 22 inci maddesi 3üncü ve 4üncü paragrafları, ulusal denetim otoriteleri ve EBA için iki yeni görev doğurmaktadır: toplulaştırılmış işkolu bazında sayısal ücretlendirme bilgisi ile her bir kredi kuruluşunda 1 milyon EUR ve üzerinde ücretlendirilen bireylerin sayı bilgisinin toplanması gerekmektedir. EBA sektörle olan görüşmelerin ardından AB'deki data toplama süreci için ortak bir yaklaşım getirilmesi üzere iki rehber önermektedir.

Rehberlerde; benchmarking çalışması için yapılacak raporlamanın kapsamı, sıklığı, toplanacak verinin hangi formatta ve içerikte gönderileceğine ilişkin bilgiler ile 1 milyon EUR'nun üzerinde

ücretlendirilen personele ilişkin verinin içeriği, raporlama sıklığı ve formatı hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Kaynak: The EBA Today Publishes Two Consultation Papers (CP46 and CP47) on Guidelines for Data Collection on Bank Remuneration Practices.

Link:

<http://eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/EBA-cp46-and-cp47-guidelines-on-bank-remuneration.aspx>

<http://eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Consultation%20Papers/2011/CP46/CP46-Draft-Guidelines-on-the-remuneration-benchmark-exercise.pdf>

<http://eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Consultation%20Papers/2011/CP47/CP47-Draft-Guideline-on-data-collection-for-high-earners.pdf>

F. FED: Kredi Skorlarının Açıklanması Hakkında Dodd-Frank Düzenlemesi Kapsamında Oluşturulan Kurallar

Amerikan Merkez Bankası (FED) ve FTC (Federal Trade Commission–Federal Ticaret Komisyonu) Dodd-Frank Wall Street Reformu ve Tüketici Koruma Yasası'nın getirdiği kredi skorlarının açıklanması ile ilgili olarak, kurallar yayınlamıştır (6 Temmuz 2011). Söz konusu kurallar ile, 'bir kredi skorunun krediye ilişkin şartların belirlenmesinde veya krediye ilişkin negatif bir karar alınmasında etkili olması' durumunda Adil Kredi Raporlama Yasası kapsamında yapılması gereken bildirimde, kredi skorları ve ilgili diğer bilginin kredi başvurusunda bulunmuş olan tüketiciye açıklanması zorunlu hale gelmiştir.

Yayımlanan kurallar riske dayalı fiyatlama ve ilgili model formlarının eklenmesi ile ilgili yeni açıklama zorunluluklarına uyumu sağlayacak şekilde Adil Kredi Raporlama Yasasında ve Eşit Kredi Fırsatı Yasasında değişiklikler getirmektedir.

Kaynak: Federal Reserve and FTC Issue Final Rules to Implement the Credit Score Disclosure Requirements of the Dodd-Frank Act

Link: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/press/bcreg/20110706a.htm>

G. FED: Kredi Derecelendirmeleri Hakkında Kongreye Sunulan Rapor

FED Dodd-Frank Yasası gereğince bütün federal kurumların hazırlamaları gereken menkul kıymet veya para piyasası enstrümanlarının kredi değerliliğinin belirlenmesinin zorunlu tutulduğu düzenlemeler ve bu düzenlemelerde kredi derecelendirmelerine yapılan referanslar hakkında Kongreye bir rapor sunmuştur (Temmuz 2011). Yasa ayrıca tüm düzenlemelerde kredi derecelendirmelerine yapılan referansların kaldırılmasını ve bunların yerine alternatif uygulamaların getirilmesini öngörmektedir (Bölüm 939A). Bu kapsamda otoritenin mümkün olduğu ölçüde eş düzeyde uygulanabilen, düzenlenen kuruluşları ve bu kuruluşların kredi değerliliğinin belirlenmesi ile ilgili gerekliliklerdeki amaçları da göz önünde bulundurarak, alternatif standartlar geliştirmesi beklenmektedir.

Sonuç olarak FED düzenlemelerinde kredi derecelendirmelerine ilişkin 46 adet referans veya kredi derecelendirmesi gerektiren durum olduğunu tespit etmiştir. Bu referansların büyük çoğunluğu sermaye yeterliliğinin hesaplanmasına ilişkindir.

Dodd-Frank Yasası'nın gelmesinden bu yana OCC (Office of the Comptroller of the Currency), FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation) ve FED kredi değerliliğinin tespit edilmesi amacıyla alternatif standartlar üzerinde çalışmaktadır. Bu çalışma sonucunda Ağustos 2010 tarihinde alternatif uygulama önerisi getirilmiştir. Buna ilaveten Kasım 2010 tarihinde FED Kurulu sektör temsilcileri ile yuvarlak masa toplantıları yaparak alternatif uygulamalar üzerine görüş alışverişinde bulunmuştur.

FED kredi derecelendirmelerine ilişkin sermaye yeterliliği düzenlemelerinde yer alan referansların Basel Komitesinin sermaye yeterliliği ile ilgili yapacağı değişikliklerle birlikte kaldırılacağını beklemektedir.

Kaynak: Report to the Congress on Credit Ratings

Link: <http://www.federalreserve.gov/publications/other-reports/files/credit-ratings-report-201107.pdf>

H. OCC: Karşı Taraf Kredi Riski Rehberi

Karşı taraf kredi riski (çift taraflı yükümlülük getirebilecek) bir işlemin takasından önce işlemin karşı tarafının temerrüde düşmesi veya kredi değerliliğinin azalması sonucunda ortaya çıkmaktadır. FED, FDIC, OCC ve OTS (Office of Thrift Supervision) tarafından açıklanan karşı taraf kredi riskine ilişkin rehberde mevcut denetim rehberlerinden faydalanılmış ve karşı taraf kredi riskinin yönetimine ilişkin etkin sektör uygulamalarına yer verilmiştir (29 Haziran 2011).

Bu rehber öncelikle büyük türev portföylerine sahip bankalar ile bu bankaların karşı taraf kredi riski yönetimini değerlendirecek ve denetleyecek olan denetçilerin kullanımı için hazırlanmıştır. Rehberde bankaların düzenli ve yeterli raporlama formatları belirlemesi, iyi tasarlanmış kapsamlı stres testleri yapması, gerçekçi limitler tesis etmesi ve karşı taraf kredi riskinin konsolide olarak ölçüm, toplulaştırma ve yönetimine ilişkin sistemlerin kurulması ve idame ettirilmesi vurgulanmaktadır.

Rehberde ayrıca kullanılan model ve sistemlerin validasyonunu, bağımsız risk yönetim ve iç kontrol süreçlerinin tesisini ve yasal ve operasyonel risklerin yönetilmesini de içeren risk kontrolüne ilişkin sağlam uygulamalara yer verilmektedir.

Kaynak: Interagency Supervisory Guidance on Counterparty Credit Risk Management

Link: <http://www.occ.treas.gov/news-issuances/news-releases/2011/nr-ia-2011-88a.pdf>

II. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ÇALIŞMALARI

A. BIS

1. Global Sistemik Öneme Sahip Bankalar

BIS'in Merkez Bankaları ve Denetim Otoriteleri Başkanları Grubu (GHOS) Haziran toplantısında, global sistemik öneme sahip bankalar (Global Systemically Important Banks-G-SIB) için bazı tedbirler içeren taslak metni onaylanmış, Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board-FSB) ile paylaşılmasının ardından "Global Sistemik Öneme Sahip Bankalar: Değerlendirme Metodolojisi ve İlave Zarar Karşılama Gereği" isimli taslak kamuoyu ile paylaşılmıştır (Temmuz 2011).

G-SIB'lerin değerlendirme metodolojisi göstergelere dayalı yaklaşımla beş ana kategoriden oluşmaktadır: büyüklük, birbirine bağımlılık düzeyi, ikame eksikliği, global (bölgeler arası) faaliyet ve karmaşıklık.

Değerlendirme metodolojisinin mevcut halinin uygulanması sonucunda 28 bankanın ek zarar karşılama gereğine (loss absorbency requirement) tabi olmaları gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaç, bankanın sistemik önemine göre %1-%2,5 aralığında değişen tedrici bir asgari çekirdek sermaye rasyosu (Common Equity Tier 1) ile karşılanacaktır. En yüksek ihtiyaca sahip bankalara, gelecekteki sistemik önemlerinin artmasını önlemek üzere, %1'lik bir ek sermaye gereği uygulanabilecektir.

Daha yüksek zarar karşılama gereği uygulamasına Basel III kapsamında getirilen sermaye tamponları ile paralel bir takvimle 1 Ocak 2016 ve 2018 yılsonu arasında, 1 Ocak 2019'dan itibaren geçerli olmak üzere başlanacaktır.

Kaynak: Global Systemically Important Banks: Assessment Methodology and the Additional Loss Absorbency Requirement - Consultative Document

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs201.pdf>

2. Operasyonel Risk

Basel Komitesi operasyonel riske ilişkin olarak iki doküman yayımlamıştır (Haziran 2011):

Operasyonel Riskin Etkin Yönetimi İçin İlkeler: İlk hali 2003 yılında “Operasyonel Riskin Yönetimi ve Denetiminde Etkin Uygulamalar” adıyla yayımlanan rapor o tarihten beri operasyonel riskin gösterdiği gelişime vurgu yapmaktadır. Taslak hali Aralık 2010’da yayımlanan rapor, gelen görüşler sonrasında nihai halini almıştır. Raporda ortaya konan ilkeler sektörün en iyi uygulamalarına ve denetim deneyimlerine dayanmakta ve birbirini destekleyen 3 konu olan “yönetişim, risk yönetimi ve kamuya açıklama ilkelerini” ele almaktadır.

Operasyonel Risk İleri Ölçüm Yöntemleri İçin Denetim Rehberi: Yasal sermaye yeterliliği yapısındaki beklenti, zaman içerisinde operasyonel risk disiplininin olgunlaşmaya devam edeceği, etkin risk yönetimi ve ölçümü uygulamalarının birbirine yakınsayacağı yönündedir. İleri ölçüm yöntemlerine ilişkin rehber, yönetişim, veri ve modelleme konularına ilişkin denetim ilkeleri belirleyerek bu alandaki gelişmeyi bir adım ileri götürmektedir.

Kaynak: Operational Risk-Supervisory Guidelines for the Advanced Measurement Approaches

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs196.pdf>

Kaynak: Principles for the Sound Management of Operational Risk

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs195.pdf>

3. İki Taraflı İşlemlerde Karşı Taraf Kredi Riski İçin Sermaye Gereği

Basel Komitesi “Ücretlendirme için Üçüncü Blok (kamuya açıklama) Kapsamında Gereklilikler” raporunu yayımlamıştır (Temmuz 2011). Aralık 2010’da yayımlanan taslak versiyonu müteakip alınan görüşler neticesinde dokumana nihai hali verilmiştir.

Bu gereklilikler Komite tarafından Temmuz 2009’da İkinci Bloğu desteklemek üzere yayımlanan rehberdeki bilgileri detaylandırmakta, FSB tarafından konuya ilişkin olarak yayımlanan standartların tamamını dikkate almaktadır.

Kaynak: Pillar 3 Disclosure Requirements For Remuneration

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs197.pdf>

4. Basel Komite Toplantısı

Basel Komitesi yaptığı Eylül 2011 toplantısı sonrasında gündemindeki bazı konulara ilişkin açıklamalar yapmıştır :

Global Sistemik öneme Sahip Bankalar: Temmuz 2011’de yayımlanan teklifteki değerlendirme metodolojisinin, alınan görüşleri müteakip bazı göstergelerde iyileştirme yapılarak nihai halinin oluşturulması kararlaştırılmıştır. Taslağın yeni hali Mart 2012’de güncellenmiş banka verileriyle test edilecektir. Çalışma Finansal İstikrar Kurulu ile beraber yürütülmektedir. Yeni kurallar seti gelen yorumlarla beraber G20 liderlerinin Kasım 2011 toplantısından önce yayımlanacaktır.

Merkezi Karşı taraflar İçin Sermaye: Konu merkezi takasa konu türev işlemler kapsamında gündeme gelmekte, Komite işlemler arasındaki sistemik bağlantıyı doğru değerlendirebilmek için yeterli sermayenin ek bir tedbir olduğuna inanmaktadır. Komite bankaların merkezi karşı taraflarla işlemlerinin ele alınışında bazı değişiklikler yapan tekliflerini önümüzdeki haftalarda yayımlayacaktır.

Likidite Standartları: Likidite Karşılama Oranı (Liquidity Coverage Ratio) için 2013 ortasına dek bir gözlem süresi olmakla beraber Komite gerekli değişikliklerin bu tarihten önce tamamlanmasını planlamaktadır. Net İstikrarlı Fonlama Oranına (Net stable Funding Ratio) ilişkin gözlem süresi ise devam etmektedir.

Komite, üyelerinin Basel yasal sermaye yapısına uyumlarını (Basel II, alım satım hesapları için Basel II.5 ve Basel III) ve bunun için belirledikleri takvimleri gözden geçirerek açıklayacak ve bu bilgileri periyodik olarak güncelleyecektir. Ayrıca Komite yeni kuralların bankalar ve bölgeler

arasında farklılaşma olmaksızın aynı şekilde uygulanabilmesi için, üyelerin alım-satım ve bankacılık hesaplarının risk ağırlıklı varlıklarının ölçümünü gözden geçirmeye karar vermiştir.

Kaynak: Outcome of the September 2011 Basel Committee Meeting

Link: <http://www.bis.org/press/p110928.htm>

B. FSB

1. Finansal İstikrar Kurulu Toplantısı

FSB, 18 Temmuz 2011’de Paris’te toplanmıştır. Toplantıda, bu ay yayımlanacak olan Global Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşlardan (G-SIFIs) kaynaklı risklerin tanımlanmasına ilişkin taslak rapor değerlendirilmiştir. Üyeler ayrıca finansal sistemi etkileyen zayıflıkları ve bu zayıflıkları tanımlayan çeşitli politika alanlarına ilişkin yenilikleri tartışmıştır. Toplantıda ayrıca, FSB çalışmalarına katılan ülke sayılarını artırmak amaçlı “Bölgesel Danışma Gruplarının” kurulması için gerekli düzenlemelerin nihai hali onaylanmıştır. FSB, Avrupa Bankaları stres testi sonuçlarının yayımlanmasını gözden geçirmiştir. Stres testleri riske maruz değerlere ilişkin ilave açıklamalar gerektirmektedir.

Açıklamada FSB’nin, bankaların bilançolarını güçlendirmeye yönelik aksiyonları ve piyasa gelişmelerini yakından izlediği ve finansal istikrarın sağlanması amacıyla sektör temsilcileri ile birlikte çalışmaya devam edeceği ifade edilmiştir. Yine bahsi geçen açıklamada önemli finansal düzenleme reformları olarak şu başlıklar sayılmıştır:

- Sistemik öneme sahip finansal kuruluşların tanımlanması,
- Gölge bankacılık,
- Tezgah üstü türev piyasalarının reformu,
- Global çapta “Tüzel kişi tanımlama” (legal entity identifier) sistemlerinin geliştirilmesi,
- Pazar bütünlüğü,
- Muhasebe yakınsaması,
- Gelişmekte olan piyasalar ve ekonomilerde finansal istikrar,
- Bölgesel danışma grupları.

Kaynak: Meeting of Financial Stability Board

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_110718.pdf

2. Mevduat Sigorta Sistemine İlişkin Çalışma

FSB, 1 Temmuz 2011 tarihinde, üye ülkeler nezdinde mevduat sigorta sistemine ilişkin incelemelere başlamıştır. Son finansal krizde etkin mevduat sigorta sisteminin öneminin bir kez daha ortaya çıkmasıyla, Basel Bankacılık Denetim Komitesi ve Uluslararası Mevduat Sigorta Birlikleri 2009 yılında birlikte “Etkin Mevduat Sigorta Sisteminin Temel Prensipleri ”ni yayımlamıştır. FSB, yayımlanan temel prensipleri esas alarak yapılacak emsal grup çalışması ile mevcut mevduat sigorta sistemi ile hedeflenen durumu kıyaslayacak, çalışmada ayrıca krizden çıkarılan dersler neticesinde sisteme ilişkin reformların ne derece etkin olduğuna ilişkin tespitlere de yer verilecektir.

Açıklamanın ekinde yer verilen anket formu ile FSB üyesi otoritelerden bilgi toplanacaktır. Bu ankete verilen cevaplar FSB tarafından analiz edilip gözden geçirilecek ve değerlendirme raporu 2012 yılının ilk aylarında yayımlanacaktır. FSB, bu değerlendirmede dikkate almak üzere finansal kuruluşlardan, endüstri ve tüketici birliklerinden gelecek görüşleri beklemektedir.

Kaynak: FSB Launches Peer Review on Deposit Insurance Systems

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_110701.pdf

3. Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşların Tanımlanmasına İlişkin Önlemlerle İlgili Tavsiye Belgeleri

FSB ve Basel Komitesi 19 Temmuz 2011’de, Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşlardan (SIFI) kaynaklanan sistemik ve subjektif riskin (moral hazard risk) tanımlanmasına ilişkin kriterleri ortaya koyan 2 adet istişare metni yayımlamıştır.

- 1- “Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşlara İlişkin Etkin Çözüm Önerileri- Tavsiyeler ve Takvim” başlıklı istişare metni, Otoritelerin temerrüt riski bulunan SIFI’lardan kaynaklı riskleri sistemik yıkıma neden olmadan ve vergi mükelleflerini zarara sokmadan nasıl rehabilite edeceğine ilişkin önerilen politika tedbirlerini içermektedir. Teklif edilen öneriler 4 temel yapı taşından oluşmaktadır.
 - Karar alacak olan ulusal otoritenin geniş yetkiler ve araçlarla (artık faaliyetlerini sürdürmeyecek olan finansal kuruluşların yasal teminatlarına gidilmesi vb.) donatılarak yasal düzenlemelerin güçlendirilmesi,
 - Ulusal otoritelerin, ulusal hukuk tarafından desteklenen kuruluşa özel sınır ötesi işbirliği anlaşmaları ile sınır ötesi firmalara ilişkin sorunları daha düzenli ve az maliyet ile çözüme kavuşturması,
 - Otorite ve firmalar tarafından kurtarma planları ve çözüm önerilerini içeren, öncül değerlendirmeleri planlarının geliştirilmesi,
 - Karmaşık firma yapıları, iş uygulamaları, parçalanmış bilgi işlem sistemleri, grup içi işlemler, hizmet sağlayıcılar hakkında güven ve küresel ödeme hizmetlerinin sağlanmasından kaynaklanan engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik tedbirler.
- 2- “ Küresel Sistemik Öneme Sahip Bankalar: Metodolojinin Değerlendirilmesi ve İlave Zarar Karşılama Gereksinimleri” isimli ikinci istişare metninde SIFI’ların değerlendirilmesine ilişkin metodoloji ve bu kuruluşların olası kayıpları absorbe etmeleri için sahip olmaları gereken asgari gereksinimler ortaya koyulmaktadır.

Kaynak: Consultation Documents on Measures to Address Systemically Important Financial Institutions

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_110719.pdf

4. Gölge Bankacılık Üzerine Çalışmalar

FSB, 1 Eylül 2011’de Gölge Bankacılık (Shadow Banking) Çalışma Grubu tarafından hazırlanan ve gölge bankacılık sisteminin düzenlenmelerini ve gözetimini güçlendirmeyi hedefleyen temel tavsiyeleri kabul etmiştir. Çalışma grubu, çok daha detaylı ileri düzenleme çalışmaları gerektiren beş alan belirlemiştir. Bu beş alan;

- Bankaların gölge bankacılık kuruluşları olan işlemlerinin düzenlenmesi (Dolaylı düzenleme), özellikle denetimde, ihtiyati amaçlarla konsolidasyon kurallarının, bankanın gölge bankacılık varlıklarına olan limit tutarları, bankalara gölge bankacılık varlıklarından kaynaklanan tutarlar için risk odaklı sermaye gereksinimi vb,
- Para piyasaları fonlarının düzenlenmesine ilişkin reform,
- Diğer gölge bankacılık kuruluşlarına ilişkin düzenlemeler,
- Menkul kıymetleştirmeye ilişkin düzenlemeler, özellikle elde tutma ve şeffaflık konularında,
- Menkul kıymetleştirme faaliyetlerine/repoya ilişkin iskonto ve sınırları düzenleyen olası önlemler.

Çalışma grubu ilk olarak raporun gelişim düzeyini ve teklif edilen politikaları Temmuz 2012'ye kadar FSB'ye sunacaktır.

Kaynak: The Financial Stability Board's Work on Shadow Banking: Progress and Next Steps

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_110901.pdf

C. IASB

1. KOBİ Uluslararası Muhasebe Standartları

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere (KOBİ) İlişkin Uluslararası Muhasebe Standartlarıyla (IFRS for SMEs) ilgili 5 adet Soru-Cevap Taslağına kamuoyunca görüş verilmesi için çağrıda bulunulmuştur (28 Eylül 2011).

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere İlişkin Uluslararası Muhasebe Standartları Uygulama Grubu (SMIEG) 5 adet Soru-Cevap Taslağı yayımlanmıştır. Söz konusu taslak 30 Kasım 2011 tarihine kadar kamuoyunun görüşüne açık kalacaktır. Taslaklardaki konu başlıklarından bazılarında aşağıda yer verilmiştir;

- Yayımlanmış olan IFRS for SMEs'lerin mali dönem bitmeden önce uygulanması,
- Yerel düzenlemelere finansal tabloların hazırlanmasına ilişkin yönerge.

SMIEG grubu, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu'na (IASB) KOBİ'lere uygulanacak, KOBİ'lerin ihtiyaçları ve kapasiteleri dikkate alınarak dizayn edilen, muhasebe standartlarıyla ilgili konularda yardımcı olma fonksiyonuna sahiptir.

Kaynak: International Accounting Standarts Board

Link: <http://www.ifrs.org/News/Announcements+and+Speeches/draftQAs0911.htm>

2. IFRS 10 ve IFRS 11

10 sayılı Uluslararası Raporlama Standardı (IFRS 10) ile 11 sayılı Uluslararası Raporlama Standardı (IFRS 11)'nin uygulanmasına ilişkin Etki Analiziyle ilgili çalışma kullanıma açılmıştır (8 Eylül 2011).

IFRS 12'nin etki analizini de içeren IFRS 10 ile IFRS 11'in etki analizi (Söz konusu standartların uygulanması durumunda mali tablolar üzerinde ortaya çıkacak değişiklikleri analiz eden çalışma) projelere ilişkin sayfadan ulaşılabilir durumdadır. Söz konusu etki analizleri uygun ve sayısal olan ile olmayan somut konular ve örnek olaylar kullanılarak, standartların uygulanması sonucunda ortaya çıkabilecek muhtemel etkilerin detaylarına ilişkin bir öngörü sunmaktadır.

Kaynak: International Accounting Standarts Board

Link: http://www.ifrs.org/News/Announcements+and+Speeches/EffectanaIFRS10_11.htm

3. IASB Konsolidasyon Gereklilikleri

IASB konsolidasyon gerekliliklerinden istisna tutulacak yatırım kuruluşlarına ilişkin bir teklif yayımlamıştır (25 Ağustos 2011).

Yatırım kuruluşları genel olarak; geniş bir yatırımcı kitlesinin sadece yatırım amacıyla plasmanda bulunduğu bir varlık havuzu oluşturan kuruluşlar olarak anlaşılmaktadır. Mevcut durumda IFRS 10 a göre yatırım kuruluşları yatırımda buldukları ve kontrol edebildikleri kuruluşları konsolide

etmelidirler. Bununla birlikte, geliştirilme süreci tamamlandığında da IFRS 10'un, söz konusu kuruluşların konsolide edilmesi halinde bu kuruluşların varlıklarının rayiç değerlerinin tespiti için gerekli bilgilerin sağlanamayacağı yönünde yatırımcılar görüş bildirmişlerdir. Bu sorunu çözmek için taslak bir doküman yayımlanarak herhangi bir kuruluşun yatırım kuruluşu olup olmadığına ilişkin kriterler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bahsi geçen taslak doküman 5 Ocak 2012 tarihine kadar kamuoyunun görüşüne açık olacaktır.

Kaynak: International Accounting Standards Board

Link: <http://www.ifrs.org/News/Press+Releases/ED+investment+entities+aug+2011.htm>

D. JOINT FORUM

Ortak Forum (Basel Komitesi, IOSCO, IAIS) tarafından, varlıkların menkul kıymetleştirilmesini teşvik eden unsurlar hakkında bir rapor yayımlanmıştır (13 Temmuz 2011). Söz konusu rapor kapsamlı bir literatür taraması ile Avrupa, Amerika ve Avustralya'daki menkul kıymetleştirme işlemlerinde kurucu (originators), ihraççı (issuers), hizmet sağlayıcı (service providers) kuruluşlar ve yatırımcılarla yapılan görüşmelere dayanmaktadır. Raporun önemli bulgularına aşağıda yer verilmiştir:

- Rapor kriz öncesinde, menkul kıymetleştirme kurucusu ve ihraççılarının menkul kıymetleştirme işlemlerini yapmalarını teşvik eden en önemli unsurların; fon çeşitlendirmesi, risk transferi, gelir elde etme ve yasal sermaye uygulamalarından faydalanma olduğunu teyit etmektedir. Yatırımcılar menkul kıymetleştirmeyi, yüksek kredi kalitesine sahip varlıklara, portföy çeşitlendirmesine ve riske göre ayarlanmış gelire kaynak olarak görmüştür,
- Menkul kıymetleştirme piyasasına katılımdaki teşvik edici en önemli unsurlar krizden önce olduğu gibi bugün de aynıdır. Yatırımcılar genel olarak hala sağlıklı varlıklara ve fiyatlandırmalara yatırım yapmak isterken kurucular menkul kıymetleştirmeyi bir fon kaynağı olarak görmeye devam etmektedirler,
- Yatırımcı iştahının getirisi, anlamlı bir geri dönüş oranı için önemlidir ancak piyasa katılımcılarına göre söz konusu geri dönüş oranı; makroekonomik koşullar, menkul

kıymetleştirilmiş risklerin kredi kalitelerine ilişkin endişeler ve bekleyen düzenlemelerdeki belirsizliklerden dolayı zarar görmektedir,

- Genellikle her görüşme yapılan piyasa katılımcısı tarafından, menkul kıymetleştirme piyasalarından, krizden önceki elde edilen geri dönüş oranlarının önemli derecede altında olan geri dönüş oranlarının elde edilmesi beklenmektedir.

Kaynak: Joint Forum Releases Report on Securitisation Incentives

Link: <http://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS212.pdf>

E. ISDA

Uluslararası Swap ve Türev Ürünler Birliği (International Swaps and Derivatives Association- ISDA) FSB tarafından 19 Temmuz 2011’de yayımlanan “Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşların Etkin Çözümlemesi” konulu taslak rapora ilişkin görüşlerini yayımlamıştır (1 Eylül 2011). ISDA dokümandaki özellikle müdahale (bail-in) ve geçici duruş (temporary stay) ile ilgili kısımları, ardından diğer kısımları dikkate alan görüşlerini iletmiştir.

Kaynak: ISDA Response to FSB Consultation on the Effective Resolution of Systemically Important Financial Institutions

Link: <http://www2.isda.org/news/isda-response-to-fsb-consultation-on-the-effective-resolution-of-systemically-important-financial-institutions>

III. DİĞER

A. MAKALE/RAPOR

IMF

Possible Unintended Consequences of Basel III and Solvency II, Ahmed Al-Derwish, Michael Hafeman, Gregorio Impavido, Malcolm Kemp ve Padraic O'Malley, Çalışma Raporu: 11/187, Ağustos 2011

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yayımlanan çalışmada öncelikle Basel III ve Solvency II prensiplerinin sırasıyla bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde sermaye gereksinimini hesaplama noktasında geldiği seviye ve yaşadığı tarihsel gelişim süreci özetlenmektedir. Ardından söz konusu prensiplerin dünya üzerindeki uygulanma düzeyleri incelenmektedir. Daha sonra Basel III ve Solvency II prensipleri benzerlikleri ve farklılıkları açısından karşılaştırılmaktadır. Son olarak her iki prensipler bütününe asgari sermaye gereksinimi hesaplanmasına yönelik getirdiği zorunluluklardan dolayı ortaya çıkan olumsuz ekonomik etkiler irdelenmiştir. Çalışma raporu neticesinde ulaşılan 3 sonuç aşağıdaki şekilde özetlenmektedir:

1. Bankalar ve sigorta şirketlerinin tutmaları gereken sermayenin düzeyi, yapısı ve kalitesi birbirinden farklıdır. Bu durum bankaların finansal durumlarının geriye yönelik, sigorta şirketlerinin ise ileriye yönelik incelenmesi gereğinden ve bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde risk doğuran faktörlerin farklılığından kaynaklanmaktadır.
2. Basel III ve Solvency II ilgili oldukları sektörlerin sermaye kalitesini arttırmakla beraber getirmiş oldukları kurallar birbirinden farklı yaklaşımlar ortaya koymaktadır ve Basel III daha çok sistemik riski önleme amacını önde tutarken Solvency II kurumlara has kurallar getirmektedir.
3. Basel III ve Solvency II arasında, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinin iç dinamiklerinden kaynaklanmayan farklılıklara dayanan değişik uygulamalar bu iki sektördeki sermaye maliyetinde farklılaşmaya neden olmaktadır. Ayrıca Basel III ile getirilen yeni likidite riski uygulamaları ve Solvency II'de değiştirilen kredi riski uygulamaları her iki sektörün de fonlama kaynaklarında ve yapısında değişimleri zorunlu kılmaktadır. Her iki sektörün de menkul kıymetleştirme yoluyla fon sağlamaya zorlanması istenmeyen bir sonuçtur.

Kaynak: Possible Unintended Consequences of Basel III and Solvency II

Link: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2011/wp11187.pdf>

The Behavior of Conventional and Islamic Bank Deposit Returns in Malaysia and Turkey, Serhan Çevik, Joshua Charap, Çalışma Raporu: 11/156, Temmuz 2011

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yayımlanan çalışmada Ocak 1997 ve Ağustos 2010 tarihleri arasındaki 13 yıllık veri kullanılarak Türkiye ve Malezya'da faaliyet gösteren katılım bankaları ile mevduat bankalarının getiri oranları karşılaştırılmıştır. Yapılan istatistiksel analizler, katılım bankaları tarafından katılım hesaplarına sağlanan getiri oranları ile mevduat bankalarınca vadeli mevduatlara verilen faizlerin uzun dönemde çok yakın bir seyir izlediğini ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiyi gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak katılım bankalarınca sağlanan getirilerin üstü kapalı şekilde bankalarca sağlanan mevduat getirisine bağlı olduğu ifade edilmektedir. Diğer taraftan kar zarar ortaklığı mekanizması ile çalışan katılım bankalarının mevduat bankaları ile rekabete maruz kaldığı durumların mevcut olduğundan bahsedilmekte ve bu durumun İslami para piyasalarının ve katılım bankacılığına ilişkin yasal düzenlemelerin geliştirilmesiyle önlenebileceği sonucuna varılmaktadır.

Kaynak: The Behavior of Conventional and Islamic Bank Deposit Returns in Malaysia and Turkey

Link: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2011/wp11156.pdf>

BIS

The Impact of Sovereign Credit Risk on Bank Funding Conditions, CGFS Publications No: 43, Temmuz 2011

İtalya Merkez Bankası'ndan Fabio Panetta'nın başkanlık ettiği Global Finansal Sistem Komitesi (Committee on the Global Financial System) tarafından hazırlanan raporda ülke kredi riski ile banka fonlama koşulları arasındaki ilişki, bankaların artan ülke riski ortamına nasıl tepki verdikleri ve politika yapımcılar açısından durum incelenmektedir.

Ülke kredi riski Avrupa bankaları için halen önemli bir konu durumundadır ve önümüzdeki yıllarda global finansal istikrar açısından önemli yansımaları olabilir.

Raporun sonucuna göre ülke kredi riski banka fonlama maliyetlerini yükseltmekte ve fonlama yapısını zayıflatmakta, bankalar sadece operasyonlarını düzenlemek yoluyla kendilerini bu durumdan izole edememektedir. Sonuç olarak daha zayıf kamu finansmanı koşullarının bankalar üzerindeki etkilerini minimize etmekte kamunun temel bir rolü olmakla beraber bunun da maliyetleri vardır. İlk ve en önemlisi hükümetlerin sağlam kamu finansmanı koşullarını sağlamalarıdır. Banka denetimcileri ülke riski ile bankaları yüksek miktarda kamu borcu tutmaya teşvik eden düzenleme politikaları arasındaki etkileşimi de yakından izlemelidir. Merkez bankaları önemli krizler sırasında daha fazla sayıda teminat türü ile fonlamaya izin verecek esnek teminat yapılarını da düşünmelidirler. Ancak bu da maliyetsiz olmadığından nadiren ve uygun tedbirlerle desteklenerek kullanılmalıdır.

Kaynak: The Impact of Sovereign Credit Risk on Bank Funding Conditions

Link: <http://www.bis.org/publ/cgfs43.pdf>

Quarterly Review

BIS'in üç aylık bülteninin (Quarterly Review) Eylül 2011 sayısında global ekonominin zayıf görünümünün riskli varlık fiyatlarını nasıl düşürdüğü ve ulusal risklere ilişkin kaygıların artışı ele alınmıştır. Bültende uluslararası bankacılık ve finans alanlarına ilişkin BIS verilerine ve ayrıca aşağıda konu başlıkları bulunan üç adet makaleye yer verilmektedir:

1-Ticaret Dengesi ve Reel Kur: Reel kur hareketleri bazı ülkelerin ticaret dengesi üzerine kısıtlı etki etmektedir

2-Global ve Yerel Kredi Artışları: Hızla yükselen kurlar ve/veya sınırötesi krediler otoritelerin kredi artışını sınırlamaya yönelik çabalarını baskılayabilir

3-Ulusal kredi risklerinin artışı bankaların fonlama şoklarına karşı kırılabilirliğini artırmıştır.

Kaynak: BIS Quarterly Review, September 2011

Link: http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1109.htm

DÜNYA BANKASI

Banking Flows and Financial Crisis - Financial Interconnectedness and Basel III Effects, Swati R Ghosh, Naotaka Sugawara, Juan Zalduendo, WPS 5769, Ağustos 2011

Yazıda bankacılık faaliyetlerinin gelişmiş ekonomilerden gelişmekte olan piyasalara kaymasına neden olan faktörler incelenmiştir. Bu kaymayı tetikleyen küresel ve yerel tek yönlü faktörlerin yanı sıra bu yazıda gelişim hızı farklılığı ve ekonomik büyüklük gibi iki yönlü faktörler de incelenmiştir. Analiz sonucunda bölgeler arasında çok derin farklılıklar olduğu ortaya konulmuştur. Küresel krizin ciddi bir şekilde etkilemesine rağmen Avrupa'nın gelişmekte olan ülkelerinin diğer gelişmekte olan ülkelere nazaran daha istikrarlı olduğu göze çarpmaktadır. Bankacılık faaliyetlerinin kaymasını açıklayan faktörlerin muhtemel yapısal değişikliklerden sonra da değişmeyeceği varsayımı altında, bu çalışmanın sonuçlarının Basel III sermaye düzenlemelerinin bankacılık faaliyetlerinin gelişmekte olan piyasalara kayması üzerindeki kısa dönemli etkilerini açıklamakta da kullanılabileceği düşünülmektedir.

Kaynak: Banking Flows And Financial Crisis-Financial Interconnectedness and Basel III Effects

Link: <http://go.worldbank.org/RWFWATY7E0>

Financial-Stability Challenges in European Emerging-Market Countries, Garry Schinassi, WPS5773, Ağustos 2011

Çalışmada Avrupa'nın gelişmekte olan ülkelerinin kriz sonrası sürece ve yeni finansal mimariye adapte olurken finansal istikrarı sağlama hususunda büyük olasılıkla karşılaştıkları zorluklar incelenmektedir. Çalışmada ilk olarak Avrupa'da ve dünyada kriz öncesi finansal mimariden ve bu yapının kriz sürecinde ortaya çıkan zayıf noktalarından bahsedilmektedir. Daha sonra ise Avrupa'nın yeni finansal denetim yapısının makro ve mikro unsurları ile bu yapıya ilişkin bazı kısıtlara ve ülkelerin borç problemlerinin çözümüne yönelik tasarlanan reformlara kısaca değinilmiştir. Çalışmada reformların uygulanmasında ve ilave reformların yapılmasında

karşılaşılabilecek 10 tane sorunlu alana değinilmiştir. Bu sorunlu alanlardan 6 tanesi tüm Avrupa'yı ve diğer büyük finans merkezlerini ilgilendirirken dört tanesi daha çok Avrupa'nın gelişmekte olan ülkelerini ilgilendirmektedir. Tüm Avrupa'yı ve büyük finans merkezlerine sahip ülkeleri ilgilendiren ve daha fazla reforma ihtiyaç duyulan altı alan :

- Sermaye, likidite ve kaldıraç için düzenleme gereksinimi,
- Denetim ve düzenleme kapsamı,
- Avrupa finans piyasalarının düzenlenmesi ve izlenmesi,
- Batmayacak kadar büyük veya sistemik öneme sahip finansal kuruluşlar,
- Finansal kriz yönetimi, kurtarma ve çözümleme çerçevesi ve
- Makro denetim ve gözetim

olarak sayılmaktadır. Bunun yanı sıra özellikle Avrupa'nın gelişmekte olan ülkelerini ilgilendiren sorunlar arasında

- sistemdeki yabancı payının yüksek olmasına bağlı olarak ortaya çıkabilecek sistemik riskin denetlenmesine ve yönetilmesine ilişkin problemlere,
- kriz sırasında en çok ihtiyaç duyulan anda likiditeye ulaşma,
- yabancı sermayenin ani giriş çıkışına,
- sermaye hareketlerinin oynaklığı dolayısıyla ortaya çıkan kredi balonunu önlemekte yetersiz kalınmasına

değinilmiştir.

Çalışmada yukarıda sayılan on sorunlu alanın tartışılması sırasında gelişmekte olan ülkelerin karşılaşılabileceği farklı zorluklara ve bu zorlukların kriz öncesi kırılganlıklarla muhtemel bağlantılarına da değinilmektedir.

Kaynak: Financial-Stability Challenges in European Emerging-Market Countries

Link: <http://go.worldbank.org/QLJDV5RUB0>

ISDA

Türev Tanımları

ISDA “2011 Yılı Türev Tanımları”nı yayımlamıştır (8 Temmuz 2011). Tanımlar sektör çapında standardizasyon ve otomasyonun artırılması yoluyla OTC türev piyasalarda risklerin azaltılması için devam eden yaklaşımların önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Tanımlar hem alıcı hem de satıcı olarak faaliyet gösteren kuruluş temsilcilerinden oluşturulmuş 4 çalışma grubu tarafından geliştirilmiştir. Sadece üç tür türev (swap, opsiyon, forward) için şablonlar içeren 2002 tarihli ISDA Türev Tanımları’nın tersine 2011 tanımları evrensel yapıda tek bir set tanımları desteklemek üzere tasarlanmıştır.

Kaynak: ISDA Publishes 2011 Equity Derivatives Definitions

Link: <http://www2.isda.org/news/isda-publishes-2011-equity-derivatives-definitions>

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

Atatürk Bulvarı No:191 06680 Kavaklıdere / ANKARA
Tel: 0 (212) 337 73 10 Fax: 0 (212) 337 71 66 www.bddk.org.tr